

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія та культура України

Освітньої програми:	Середня освіта. Мова і література. (англійська)
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
на здобуття освітнього ступеню:	бакалавра
за спеціальністю:	014 Середня освіта. Мова і література (англійська)
галузі знань:	01 Освіта / Педагогіка

Рівне – 2019

Робоча програма: Історія та культура України

галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література).

3 вересня 2019 р. ____ с.

Розробник: канд.іст.н., доц. Снігур А.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії

Протокол № 1 від 4 вересня 2019 року.

Завідувач кафедри _____ доц. Левдер А.І.

(підпис)

4 вересня 2019 року

Гарант освітньої програми _____ доц. Груба Т.Л.

(підпис)

4 вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від 5 вересня 2019 року

5 вересня 2019 року Голова _____ проф. Назарець В. М.

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 / 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90 Кількість змістових модулів – 1	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова література (англійська))	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		54 год.	84 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою викладання навчальної дисципліни “Історія та культура України” є вивчення студентами історії України, основних етапів формування українського держави, аналіз передумов, ходу та наслідків державотворчих процесів на території України. З’ясування ролі сусідніх держав у формування української народності. Розвиток української культури.

Навчальні компетентності

Під час практичних занять, індивідуальної, навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають таких програмних компетентностей.*

Компетентності

ЗК-1. Здатність діяти етично, соціально відповідально й свідомо.

ЗК-10. Здатність до утвердження національних і гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей і традицій України.

ФК-15. Здатність взаємодіяти за спільнотами (на місцевому, регіональному, національному й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

Програмні результати навчання

ПРУ-1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп’ютерні технології.

ПРК-4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

ПРА 1. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА I Найдавніший період історії України. Утворення Київської Русі та її місце в історичній долі українського народу. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.

ТЕМА II Становище українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (середина XIV—XVII ст.). Культура українського Відродження

ТЕМА III. Українська національна революція XVII ст. Культура українського Барокко

ТЕМА IV. Україна у XVIII ст. Соціально-економічне становище українських земель. Козацьке барокко

ТЕМА V. Україна та культурні процеси у XIX – на початку XX ст. Культура модернізму

ТЕМА VI. Українська національна революція 1917-1920 років

ТЕМА VII. Україна в міжвоєнний період та в роки Другої світової війни. Розстріляне Відродження

ТЕМА VIII. Україна у післявоєнний період (друга половина 40-х XX ст. – початок XXI ст.). Українська культура в повоєнний час. Кризові явища в сучасній українській культурі та шляхи їх подолання

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Давня і середньовічна та нова історія України												
Тема 1. Найдавніший період історії України. Утворення Київської Русі та її місце в історичній долі українського народу. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства		4	2			6		2				12
Тема 2. Становище українських	27	2	2			7						10

земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (середина XIV— XVII ст.) Культура українського Відродження											
Тема 3. Українська національна революція XVII ст. Культура українського Барокко	31,5	2	2			7					10
Тема 4. Україна у XVIII ст. Соціально- економічне становище українських земель. Козацьке барокко	31	2	2			6					10
Тема 5. Україна у XIX – на початку XX ст.	32	2	2			7					10
Тема 6. Соціально- політичні й соціально- економічні процеси в Україні в першій третині XX ст.	27,5	2	2			7					10
Тема 7. Україна в міжвоєнний період та в роки Другої світової війни.	35,5	4	2			7					10
Тема 8. Україна у післявоєнний період (друга половина 40-х XX ст – початок XXI ст.)	32,5	2	2			7		2	2		12
Усього годин	90	20	16			54	90	4	2		84

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Утворення і розвиток давньоруської держави та її культури	2

2.	Русь-Україна в період феодальної роздробленості. Галицько-Волинська держава (XII-XIV ст.) та її культура	2
3.	Українські землі в складі Великого князівства Литовською і Польщі. Український ренесанс	2
4.	Українське козацтво у XV — першій половині XVII ст. Б. Хмельницький, І. Мазепа. Козацьке барокко	2
5.	Суспільно-політичний розвиток і національно-культурний рух XIX - на початку XX ст. Український модернізм	2
6.	Україна після Лютневої революції. Боротьба за створення Української держави. Розстріляне Відродження	2
7.	Україна в роки Другої світової війни	2
8.	Україна та культурні процеси в другій половині XX ст. – початку XXI ст	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	"Руська правда" П.Пестеля.	1
2	"Книга буття" М.Костомарова.	1
3	Українські народники: програма, стратегія і тактика.	2
4	Українські соціал-демократи. М.Драгоманов.	2
5	М.Подолінський історичний портрет.	2
6	"Самостійна Україна" М.Міхновського.	1
7	РУП: історична оцінка.	2
8	Піп Гапон та його роль і місце в революції 1905-1907 рр.	2
9	Січові стрільці: історія становлення та їх оцінка.	2
10	СВУ: програмні установки.	1
11	Рівненщина в роки I світової війни.	2
12	Рівненщина в період Директорії.	2
13	Повстання В.Оскілко в м.Рівному в квітні 1919 р.	1
14	С.Петлюра та його роль в українсько-польських відносинах.	2
15	В.Винниченко і його стосунки з Україною в першій половині 20-х років XX ст.	1

16	Г.І.Петровський - перший Голова Радянського парламенту.	2
17	Особливості НЕПу на території України.	1
18	Політика індустріалізації та її наслідки для України.	1
19	Колективізація: позитивні і негативні наслідки для України.	1
20	Культурний розвиток України в 20-30-х роках XX ст.	1
21	Є.Коновалець: історичний портрет.	2
22	Роль і місце М.Скрипника в соціально-політичному розвитку України.	1
23	Сталінські репресії в Україні в довоєнний період.	2
24	Історичне значення возз'єднання західної та радянської України.	2
25	ОУН: історія та сучасність.	2
26	С.Бандера: історичний портрет.	2
27	А.Мельник: історичний портрет.	1
28	Б.Боровець і Рівненщина.	1
29	Радянське підпілля на Рівненщині в роки Великої Вітчизняної війни.	2
30	Партизанський рух на Рівненщині.	2
31	ОУН-УПА та її історична оцінка.	2
32	Українські радянські воєнначальники в роки Великої Вітчизняної війни.	1
33	Н.Хрущов і Україна.	1
34	П. Шелест: історичний портрет.	1
35	В.Щербицький: історичний портрет.	1
36	В.Чорновіл: історичний портрет.	1
	Разом	54

7. Індивідуальні завдання

- Обґрунтуйте закономірний зв'язок антської цивілізації із Київською Русю. Поясніть, які фактори сприяли її утвердженню в європейському політичному просторі.
- Порівняйте розвиток Київської Русі з розвитком ранньофеодальних держав європейського світу.

3. Визначте пріоритетні напрямки міжнародної політики Давньої Русі.
4. Охарактеризуйте причини розпаду Київської Русі і утвердження Галицько-Волинського князівства як нового консолідуючого центру Південно-Західної Русі.
5. Охарактеризуйте державотворчу діяльність галицько-волинських князів Романовичів.
6. На основі вивчення історичних джерел розкрийте процес об'єднання українських земель у складі Великого князівства Литовського.
7. Розкрийте значення польсько-литовського суперництва для еволюції станово-класової структури українського суспільства. Складіть її розгорнуту схему.
8. Визначте причини переходу українських земель під владу Польщі у другій половині XVI ст. та особливості їхнього розвитку у складі Речі Посполитої.
9. Визначте роль козацтва у громадсько-політичному житті українського суспільства у XVI — у першій половині XVII ст.
10. Українська національна революція під проводом Богдана Хмельницького.
11. Розкрийте основний зміст внутрішньої та зовнішньої політики української козацької держави у 1648—1657 рр.
12. Поясніть значення таких історичних термінів, як “Велике князівство Руське”, “Гетьманщина”, “Руїна”.
13. Охарактеризуйте соціально-економічне, політичне та правове становище Гетьманщини у другій половині XVII ст.
14. 14.Визначте основні проблеми культурного розвитку України другої половини XVII-XVIII ст.
15. 15..Підготуйте стислу доповідь на тему “Перетворення України в імперську провінцію”.
16. Революційний рух на території України в XIX ст.
17. Завершення формування української нації в другій половині XIX ст.
18. Охарактеризуйте основні напрямки розвитку Української держави за часів Центральної Ради.
19. Дайте характеристику визначних діячів революції в Україні 1917—1920 рр.
20. Визначте основні напрямки соціально-економічної політики уряду П.Скоропадського, Директорії та більшовиків на території України в роки громадянської війни.
21. Поясніть причини запровадження нової економічної політики.
22. Розкрийте наслідки індустріалізації в Україні в 20—30-ті роки.
23. Складіть порівняльну таблицю щодо діяльності українських політичних партій, громадських організацій в Польщі, Румунії, Чехословаччині в міжвоєнний період.
24. Проаналізуйте перші кроки діяльності уряду ЗУНР. Поясніть чим викликана “війна” ЗУНР з Польщею.
25. Охарактеризуйте партизанський рух та боротьбу підпільників в Україні в роки Великої Вітчизняної війни.
26. Визначте основні напрямки соціально-економічної політики радянського уряду в Україні у післявоєнний період.
27. Охарактеризуйте прояви тоталітарної системи в Україні у повоєнний період.
28. Розкрийте зміст міжнародної політики українського уряду на сучасному етапі.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Користуючись картою, складіть схему розміщення удільних князівств на розселення східнослов'янських племен наприкінці X — першої половини XI ст.
2. Зробіть порівняльну таблицю з характеристикою особливостей соціально-економічного розвитку Київського, Чернігівського, Переяславського, Турово-Пінського, Галицького й Волинського князівств у другій половині XI - на початку XIII ст.
3. Створіть порівняльну таблицю “Становище українських земель у складі Великого князівства Литовського та Королівства Польського (друга половина XIV — середина XVI ст.)” за такими позиціями:
 - а) правовий статус;
 - б) політичне становище;
 - в) соціально-економічне становище;
 - г) релігійна ситуація;
 - д) культурний розвиток.
4. Складіть схему, яка відобразила б структуру організації Запорозької Січі кінця XVI — початку XVII ст.
5. Підготуйте розгорнуту відповідь з характеристикою Андрусівського (1667), Бахчисарайського (1681) та “Вічного миру” (1686).
6. Підготуйте таблицю з характеристикою українського (козацького) бароко за такою схемою:
- 7.

Основні досягнення українського бароко в галузі		
Архітектури	Образотворчого мистецтва	Скульптури

8. Охарактеризуйте зміст програм українських політичних партій на початку XX ст.
 - а. Визначте основні революційні події на території України під час першої буржуазно-демократичної революції в Росії.
 - б. Коли і за яких умов була утворена Центральна Рада?
 - с. Розкрийте зміст I, II, III, IV універсалів Центральної Ради.
 - д. Як Жовтнева соціалістична революція 1917 р. вплинула на суспільно-політичне становище в Україні?
9. Розкажіть про причини гетьманського перевороту 29 квітня 1918 р.
10. Розкрийте зміст внутрішньої і зовнішньої політики гетьмана Павла Скоропадського та його уряду.
11. В чому полягали основні напрямки політики Директорії?
12. Причини перемоги радянської влади на території України?
13. У чому полягала суть НЕПу?
14. Дайте характеристику адміністративно-командної системи.
15. В чому полягали особливості національно-визвольного руху в західноукраїнських землях під час польського панування (1920 – 1939 рр.)?
16. Чому національно-визвольна боротьба 1918—1920 рр. в Галичині, Буковині та Закарпатті зазнала поразки?
17. Чому німецьким військам у перший місяць війни вдалося захопити значну частину території України?
18. Яку політику здійснювали фашистські загарбники в Україні.
19. Якою була роль радянських партизан у боротьбі з фашистами?

20. Особливості боротьби за звільнення території України від фашистських загарбників.
21. Дайте характеристику післявоєнної відбудови народного господарства.
22. Які причини голоду 1946—1947рр.?
23. Якою була зовнішня політика Радянської України після Великої Вітчизняної війни?
24. В чому суть програми “Нова Україна” з якою переміг на президентських виборах 1991 р. Л. Кравчук?
25. Охарактеризуйте наслідки „Помаранчевої революції”.

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Історія та культура України» під час лекційного курсу застосовуються:

- слайдова презентація;
- дискусійне обговорення проблемних питань.

На семінарських заняттях застосовуються:

- побудова логічних схем;
- історичні задачі;
- роздатковий матеріал
- повідомлення
- навчальні дискусії.

9. Методи контролю

Поточний контроль – робота в аудиторії, тестування.

Підсумковий контроль – модульна контрольна робота

«Студенту на замітку»

Завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1:				
Тема 1. Найдавніший період історії України. Утворення Київської Русі та її місце в історичній долі українського народу. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Усне та письмове опитування	Основна 1-8 Допоміжна 1,2,4	6
Тема 2. Становище українських земель у складі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування. Складання термінологічного	Основна 1,3,4,6 Допоміжна 2,12,13,18,33	6

Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (середина XIV—XVII ст.) Культура українського Відродження		словника		
Тема 3. Українська національна революція XVII ст. Культура українського Барокко	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування на лекції. Написання есе	Основна 1-10 Допоміжна 1,12,27,36	8
Тема 4. Україна у XVIII ст. Соціально-економічне становище українських земель. Козацьке барокко	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	Основна 1-8 Допоміжна 1-6	8
Тема 5. Україна у XIX – на початку XX ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді	Основна 1-8 Допоміжна 1-14	8
Тема 6. Соціально-політичні й соціально-економічні процеси в Україні в першій третині XX ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Реферат з теми	Основна 1-9 Допоміжна 1-19	8
Тема 7. Україна в міжвоєнний період та в роки Другої світової війни.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування на лекції. Презентація	Основна 1-9 Допоміжна 27,45,48	8
Тема 8. Україна у післявоєнний період (друга половина 40-х XX ст – початок XXI ст.)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Письмова контрольна робота	Основна 1-9 Допоміжна 1-12,27,45,48	8

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест(залік)	Сума
Змістовий модуль 1.								40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
6	6	8	8	8	8	8	8		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Базова

1. Бойко О. Д. Історія України : навч. посіб. / О. Д. Бойко. — 3-тє вид, виправл., доповн. — К. : Академвидав, 2010. — 688 с. — (Серія «Альма-матер»).
2. Грушевський М. Ілюстрована історія України з додатками та доповненнями / Укладачі Й. Й. Брояк, В. Ф. Верстюк. — Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2007. — 736 с.
3. Грушевський М. С. Історія України – Руси: В 11-ти т., 12 кн./ редкол.: П. С. Сохань (голова) та ін.. – К.: Наук. Думка, 1991. Т.ІІІ-V.
4. Остафійчук В. Ф. Історія України: Сучасне бачення. - Київ: Знання-Прес, 2006. - 422 с.
5. Полонська-Василенко Н. Історія України У 2 т. Т. 1. До середини XVII століття. – 4-те вид., стереотип. – К.: Либідь, 2002. – 673 с.
6. Субтельний О. Україна: Історія / Пер. з англ.. Ю. І. Шевчука; Вст. ст. С. В. Кульчицького. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 1993. 720 с.: іл.
7. Крип'якевич І. Історія України. – К., 1990.

8. Яковенко Наталя. Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII століття. Волинь і Центральна Україна. - Київ: Критика, 2008. - 472 с. - (Друге доповнене видання).
9. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. Четверте видання, - К.: Критика, 2009. – 584 с.: Іл. – Бібліогр.: с. 531-537.
10. Яровий В. І. Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до XX ст.). Курс лекцій: Навч. Посібник / В. І. Яровий, П. М Рудяков, В. П. Шумило та ін. Вид. 2-ге, стереотипне. – К.: Либідь, 2003. – 632 с.

Допоміжна

1. Смолій В. та ін. Історія України. В 2-х кн. – К., 2006
2. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX –XX ст. – К., 1996.
3. Світлична І.І. Історія України. – Львів, 2004.
4. Бойко А. Історія України – К., 2004.
5. Лановик Б. Д., Лазаревич М. В. Історія України. – К., 2001.
6. Яковенко Н. Нарис історії України. – К., 2008
7. Василенко – Полонська Н. Історія України в 2-х т. – К., 2002.
8. Грушевський М. Ілюстрована історія України. - К., 1991.
9. Грушевський М. С. Історія України – Руси в 10-ти т. – К., 1990.
10. Крип'якевич І. Історія України. – К., 1990.
11. Рибалко І. Історія України в 2-х т. – Харків., 1993
12. Субтельний О. Україна. Історія. – К., 1993.
13. Богочевська-Хом'як М. Білим по білому. Жінки в громадському житті України 1884-1939 рр., — К., 1995.
14. Бойко О. Історія України. — К., 1999.
16. Боєчко В., Ганжа О., Захарчук Б. Кордони України: історична ретроспектива та сучасний стан.—К., 1994.
17. Боплан Г. Опис України. — К, 1990.
19. Борщак І. Мазепа. Орлик. Войнаровський. —Л.. 1991.
23. Брайчевський М. Утверждение христианства на Руси. —К., 1989.
25. Бульба-Боровець Т. Армія без держави. — Л., 1993.
27. В боротьбі за Українську державу: Есеї, спогади, свідчення, літописання, документи другої світової війни. —Л, 1992.
31. Величко С. Літопис. — К., 1991.
32. Верстюк В. Махновщина. — К., 1992.
33. Верстюк В., Дзюба О., Репринцев В. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. —К., 1995.
34. Вивід прав України. — Л., 1991.
36. Винниченко В. Відродження нації: У 3 т. — К., 1990.
37. Винниченко В. Заповіт борцям за визволення. — К., 1991.
38. Волковецький В. Нестор Махно: легенди й реальність. — К., 1994.
43. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. — К., 1994.
45. Голод 1921-1923 років в Україні: Збірник документів і матеріалів. — ІС 1993.
48. Гордієнко В. Українська Галицька Армія. — Л., 1991.
52. Грицак Я. Нарис історії України: Формування модерної української нації XIX —XX ст. — К., 1996.